

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ**

ПРОГРАМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ И ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

ПРОГРАМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

АЛГЕБРА

Природни, цели, рационални, ирационални и комплексни бројеви. Основни закон аритметике и основне рачунске операције са бројевима (сабирање, множење, дељење, степеновање и кореновање).

Размера и пропорција, пропорционалност величина; примене (прост и сложен рачун, рачун поделе и мешања).

Полиноми и операције са њима. Делјивост полинома. Растављање полинома на чиниоце.

Важније неједнакости.

Операције са рационалним алгебарским изразима.

Линеарне операције са једном и више непознатих. Еквивалентност и решавање линеарних једначина са једном непознатом.

Линеарна функција и њен график.

Системи линеарних једначина, еквиваленција система, решавање.

Примена линеарних система и једначина на решавање различитих проблема.

Линеарне једначине са једном непознатом и њихово решавање.

Неједначина облика: $(ax + b) \cdot (cx + d) < 0$

Графичка интерпретација система линеарних неједначина са две непознате.

Квадратна једначина са једном непознатом и њено решавање. Природа решења квадратне једначине (дискриминанта). Вијетове формуле.

Растављање квадратног тринома на линеарне чиниоце, примена.

Квадратна функција и њено испитивање (нуле, знак, ток, екстремна вредност, график).

Квадратне неједначине облика $ax^2 + bx + c < 0$

Простије ирационалне једначине.

Системи од једне квадратне и једне линеарне једначине са две непознате (с графичком интерпретацијом и применама).

Експоненцијална функција и њено испитивање (појам, график, особине). Једноставније експоненцијалне једначине.

Логаритамска функција и њено испитивање (појам, график, особине). Основна правила логаритмовања. Антилогаритмовање. Примена логаритма за решавање разних задатака. Једноставније логаритамске једначине.

Математичка индукција.

Аритметички и геометријски низови (закон формирања, општи члан, збир првих n чланова низа). Примене.

Елементи комбинаторике (варијације, комбинације, пермутације).

ГЕОМЕТРИЈА

Тачка, права и раван; односи припадања и распореда.

Међусобни положај две праве, две равни, праве и равни. Угао између праве и равни.

Подударност фигура, подударност троуглова, изометријска трансформација. Транслација, ротација, симетрија (осна, централна, раванска).

Примена изометријских трансформација у доказним и конструктивним задацима о троуглу, четвороуглу, многоуглу и кругу.

Размера дужи, пропорционалност дужи; Талесова теорема.

Хомотетија и сличност. Сличност троуглова; примена сличности код правоуглог троугла; Питагорина теорема.

Примена сличности у решавању конструктивних и других задатака.

Полиедар; правилан полиедар. Призма и пирамида, равни пресеци призме и пирамиде. Површина полиедра. Запремина полиедра (квадра, призме, пирамиде и зарубљене пирамиде).

Цилиндрична, конусна и обртна површ.

Прав ваљак, права купа, зарубљена права купа и њихове површине и запремине.

Сфера; сфера и раван. Површина сфере, сферне калоте и појаса. Запремина сфере.

ТРИГОНОМЕТРИЈА

Тригонометријске функције оштрог угла; основне тригонометријске идентичности. Таблице вредности тригонометријских функција.

Уопштење појма угла (мерење угла, радијан).

Тригонометријске функције ма ког угла; вредности тригонометријских функција ма ког угла (свођење на први квадрант), периодичност.

Графици основних тригонометријских функција ($y = \sin x$, $y = \cos x$, $y = \operatorname{tg} x$ и $y = \operatorname{ctg} x$) и $y = a \sin (bx + c)$ и $y = a \cos (bx + c)$.

Адиционе теореме. Трансформације тригонометријских израза (тригонометријске функције двоструких углова и полууглова, трансформације збира и разлике тригонометријских функција у производ и обрнуто.

Тригонометријске једначине и најједноставније неједначине.

Синусна и косинусна теорема; решавање троугла.

Примена тригонометрије у геометрији и физици.

АНАЛИТИЧКА ГЕОМЕТРИЈА У РАВНИ

Вектор, јединични вектор, сабирање и одузимање вектора, множење вектора скаларом, линеарна комбинација вектора, координате вектора. Разне примене вектора у геометрији.

Растојање две тачке. Подела дужи у датој размери. Површина троугла.

Права, разни облици једначине праве, угао између две праве, растојање тачке од праве.

Криве другог реда (кружница, елипса, хипербола и парабола); једначине, међусобни односи праве и кривих линија другог реда, услов додира, тангента. Заједничке особине кривих другог реда.

ПРИМЕРИ ЗАДАТАКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

У тексту су дати само задаци који су били на класификационим испитима почев од 1992. године.

Јуни 1992.

1. Задатак

Нека су x_1 и x_2 корени једначине $x^2 + px + 2p^2 = 0$ ($p \neq 0$). Не решавајући једначину израчунати $x_1^4 + x_1^2 x_2^2 + x_2^4$.

2. Задатак

Решити систем једначина

$$xy(x+y) = 30$$

$$x^3 + y^3 = 35$$

3. Задатак

Катете правоуглог троугла су a и b . Наћи дужину симетрале правоугла.

4. Задатак

Основа праве призме је правоугли троугао са хипотенузом c и оштрим углом од 60° . Кроз хипотенузу доње основе и теме правоугла горње основе постављена је равна која са равни основе гради угао од 45° . Израчунати запремину тростране пирамиде коју равна одсеца од призме.

5. Задатак

Доказати да је:

$$\operatorname{tg} \alpha + 2 \operatorname{tg} 2\alpha + 4 \operatorname{tg} 4\alpha + 8 \operatorname{tg} 8\alpha + 16 \operatorname{tg} 16\alpha = \operatorname{ctg} \alpha$$

6. Задатак

Одредити једначину геометријског места средина тетива параболе $y^2 = 3x$, које заклапају са осом Ox угао од 135° .

Септембар 1992.

1. Задатак

Ако су x_1 и x_2 решења квадратне једначине

$$kx^2 + (k-4)x - (k-2) = 0,$$

одредити реалан параметар k тако да је $x_1^2 + x_2^2 < 1$.

2. Задатак

Решити једначину: $2^{3x} + 2 = 2^{2x+1} + 2x$.

3. Задатак

У једнакокраки трапез уписана је кружница. Тачка додира дели крак трапеза на дужи чије дужине су p и q . Израчунати површину трапеза.

4. Задатак

Основне ивице правилне тростране зарубљене пирамиде су a и b . Бочна страна нагнута је према већој основи под углом од 60° . Израчунати запремину зарубљене пирамиде.

5. Задатак

Решити једначину: $\frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \sin 2x - \sin^2 x = 0$

6. Задатак

Наћи једначину кружнице која пролази кроз тачку $A(-3, -2)$ и додирује x осу у тачки $B(3, 0)$.

Јуни 1993.

1. Задатак

а) Израчунати: $\left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-1} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+1} - \frac{2x-5}{x-1} \right) : \frac{10}{x-1}$

б) Решити неједначину: $\frac{4}{x^2-4} + 1 < 0$

2. Задатак

Решити једначину: $\log_5(24 + 5^{1-x}) = x + 1$

3. Задатак

На полукружници пречника $AB = 2R$ узета је тачка M чија је ортогонална пројекција на AB тачка N .

Одредити $AN = X$ тако да буде $AN^2 + 3MN^2 = \left(\frac{3R}{\sqrt{2}}\right)^2$

4. Задатак

Од полукруга полупречника r сачињен је омотач купе. Наћи запремину купе.

5. Задатак

Решити једначину: $3 \sin 3x - \cos 6x = 1$

6. Задатак

Дате су праве $p_1: 2x - 3y - 3 = 0$ и $p_2: 2x + 3y - 9 = 0$.

а) Израчунати површину троугла који одређује праве p_1 и p_2 и y -оса.

б) Написати једначину праве p која пролази кроз пресек правих p_1 и p_2 и нормална је на правој p_1 .

Јуни 1994.

1. Задатак

Израчунати вредности израза

$$\left\{ \left[3^{-1} : \left(\frac{1}{9} \right)^{-2} \right] \cdot 27 \right\}^{0,5}$$
$$\left(\frac{a^{3/2} + b^{3/2}}{a^{1/2} + b^{1/2}} + (ab)^{1/2} \right) : (a + b)^{-1}$$

2. Задатак

а) Решити једначину: $\log_6(3x - x + 6) > x - x \log_6 2$

б) Четири броја чине геометријски низ. Њихови логаритми узети за основу 2 чине аритметички низ чија је разлика 2, а збир 16. Одредити та четири броја.

2. Задатак

У троуглу ABC је $\alpha - \beta = 2\gamma$

а) Доказати да је угао α туп

б) Иза A у односу на дата је тачка E , таква да је $EC = AC$. Доказати да је права CA симетрала угла ECB .

4. Задатак

Ромб $ABCD$ странице a ротира прво око странице AB , а затим око дијагонале AC . Нека су V_1 и V_2 запремине тако добијених тела. Израчунати оштар угао ромба ако је $V_1 : V_2 = 9 : 3^{1/2}$.

5. Задатак

За које вредности параметра a права $y = -2x + a$ сече круг

$$x^2 + y^2 - 10x + 4y + 9 = 0$$

Јули 1995.

1. Задатак

Израчунати вредност израза:

а) $\left\{ \left[3^{-1} : \left(\frac{1}{3} \right)^{-4} \right] \cdot 9 \right\}^{\frac{1}{3}}$;

б) $\left(\frac{2}{\sqrt{2}-1} - \frac{3}{\sqrt{2}-2} + \frac{7}{\sqrt{2}-3} \right) \cdot (4 + 5\sqrt{2})^{-1}$.

2. Задатак

Решити неједначину $\log_3(2x-1) + \log_3(x-1)^{-1} > 1$.

3. Задатак

Израчунати површину трапеца ако је већа основица $a = 10$ cm, углови на њој 60° и 45° , а висина $h = 3$ cm.

4. Задатак

Полупречници основа праве зарубљене купе и њена изводница односе се као $1 : 4 : 5$, а висина је једнака 12 cm. Одредити површину омотача.

5. Задатак

Решити једначину : $\sin^4 x - \cos^4 x = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

6. Задатак

Написати једначину тетиве круга $x^2 + y^2 + 2x - 4y - 4 = 0$ која пролази кроз тачку $M(-2, 1)$ и коју ова тачка полови.

Септембар 1995.

1. Задатак

Одредити p и q тако да су корени једначине: $x^2 + px + q = 0$ једнаки p и q .

2. Задатак

Решити једначину: $5^{2x-3} = 2 \cdot 5^{x-2} + 3$.

3. Задатак

Тетива одсеца лук од 90° и кружни одсечак површине $(2\pi - 4)$ cm². Израчунати дужину тетиве.

4. Задатак

Израчунати висину правилног тетраедра у функцији запремине V .

5. Задатак

Израчунати $\sin 2\alpha$, ако је $2\operatorname{tg}^2\alpha - 7\operatorname{tg}\alpha + 3 = 0$, а угао α задовољава услов: $\pi < \alpha < 5\pi/4$.

6. Задатак

У једначини $3x + py - 12 = 0$ одредити параметар p , тако да одсечак праве између координатних оса износи 5 .

Јули 1996.

1. Задатак

Израчунати $\left(\frac{1}{\sqrt{5} - \sqrt{2}} - \frac{2}{\sqrt{20} + \sqrt{8}} \right) \cdot \frac{1}{3\sqrt{2}}$.

2. Задатак

Решити једначину $\log_5(4 + 5^{-x}) = 1 + x$.

3. Задатак

Страница AB паралелограма $ABCD$ два пута је већа од странице BC . Ако је тачка M средиште странице AB , доказати да је $CM \perp DM$.

4. Задатак

У правилну четворострану пирамиду основне ивице a и бочне ивице $\frac{11}{12}a$ уписана је коцка, тако да темена горње основе припадају бочним ивицама пирамиде. Израчунати ивицу коцке.

5. Задатак

а) Израчунати $\sin 3x$ као функцију од $\sin x$.

б) Решити једначину $\sin 3x - 2 \sin x = 0$.

6. Задатак

Тачка $A(2, -5)$ је теме квадрата чија једна страница лежи на правој $x - 2y - 7 = 0$. Написати једначине страница AB и AD квадрата и израчунати његову површину.

Септембар 1996.

1. Задатак

У зависности од реалног параметра k одредити природу решења квадратне једначине $(k - 2)x^2 + (k - 5)x + 1 = 0$.

2. Задатак

Решити једначину $2\log_3 x + 3\log_x 3 = 7$.

3. Задатак

Израчунати висину једнакокраког трапеза чије су дијагонале нормалне а површина износи 12 cm^2 .

4. Задатак

Дужина изводнице праве купе једнака је l и она образује са равни основе угао од 30° . Наћи запремину купе.

5. Задатак

Решити једначину $\sqrt{2}(\sin x + \cos x)^2 = (2 + \sqrt{2})\sin 2x$.

6. Задатак

Одредити једначине тангената параболе $y^2 = 9x$ у пресечним тачкама са правом $3x - y - 6 = 0$.

Јули 1997.

1. Задатак

а) Доказати једначину $\frac{(2 + \sqrt{3})^2 - 1}{(\sqrt{3} + 1)^2} = \sqrt{3}$

б) Без примене рачунских помагала доказати неједнакост

$$\frac{1}{\log_2 7} + \frac{1}{\log_{25} 7} > 2$$

2. Задатак

Решити неједначину: $3^x + 3^{-x+1} - 4 < 0$

3. Задатак

Израчунати унутрашњи угао и површину правилног многоугла, чији је број дијагонала 54, а полупречник описаног круга $R=5$ см.

4. Задатак

Основа пирамиде је једнакокраки трапез чије су основице дужине 5 и 3 см, а дужина крака је 7 см. Висина пирамиде садржи пресек дијагонала основе, а дужа бочна ивица је нагнута према равни основе под углом од 60° . Израчунати запремину пирамиде.

5. Задатак

Решити једначину: $\sin \frac{x}{2} = \cos x$

6. Задатак

Написати једначину кружнице која додирује y -осу у тачки $A(0,5)$ и додирује кружницу

$$x^2 + y^2 - 24x + 2y + 109 = 0$$

Јули 1998.

1. Задатак

а) Израчунати

$$\sqrt{5} \left(\sqrt{\frac{5}{4} - \sqrt{\frac{4}{5}}} \right)$$

б) Прва три члана геометријске прогресије су $\sqrt{3}$, $\sqrt[3]{3}$, $\sqrt[6]{3}$. Израчунати четврти члан.

2. Задатак

Израчунати x , ако је

$$\log_{b^2} x + \log_{x^2} b = 1, (b > 1, b \neq 1, x \neq 1)$$

3. Задатак

Центар O кружнице полупречника 8 см лежи на хипотенузи AB правоуглог тругла ABC чије катете додирују ту кружницу. Ако је $OA = 10$ см, израчунати површину тругла.

4. Задатак

Површина правилне тростране пирамиде је $648\sqrt{3}$ cm^2 . Ако је дужина висине пирамиде једнака двострукој дужини основне ивице, израчунати дужину основне ивице.

5. Задатак

Ако је $\cos 2x = t$ израчунати $\sin^6 x + \cos^6 x$

6. Задатак

Дате су тачке $A(0,-10)$ и $B(10,0)$ и елипса $x^2 + 2y^2 = 54$. Одредити тачку $C(x_0, y_0)$ елипсе за коју $\triangle ABC$ има најмању површину.

Септембар 1998

1. Задатак

Израчунати вредност израза

$$\frac{x^3 + y^3}{x + y} : (x^2 - y^2) + \frac{2y}{x + y} - \frac{xy}{x^2 - y^2} \quad (|x| \neq |y|)$$

2. Задатак

Дате су функције $y = \log_2(x + 14)$ и $y = 6 - \log_2(x + 2)$

Одредити пресечну тачку њихових графика.

3. Задатак

Страница ромба је $a = 9$ cm, збир дијагонала $d_1 + d_2 = 24$ cm. Израчунати површину ромба.

4. Задатак

Бочне ивице пирамиде имају дужину 5 cm. Основа пирамиде је правоугли троугао, чије се катете односе као 3:4, а дужина хипотенузе је 8 cm. Израчунати запремину пирамиде.

5. Задатак

Ако је $\alpha = 3$ израчунати

$$\frac{2 \sin 2\alpha - 3 \cos 2\alpha}{4 \sin 2\alpha + 5 \cos 2\alpha}$$

6. Задатак

Одредити једначину кружнице са центром у тачки $C(3, -1)$, која на правој $2x - 5y + 18 = 0$ одсеца тетиву дужине 6.

Јул 2000.

1. Задатак

Ако су x_1 и x_2 решења квадратне једначине

$$x^2 + (1 - 3m)x + m^2 + 1 = 0$$

одредити реалан параметар m тако да је $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} \geq 1$

2. Задатак

Решити једначину

$$\log_4(4^x - 1) \log_4(4^{x+1} - 4) = 6.$$

3. Задатак

Наћи површину троугла и његов угао α ако су његове странице $a = 1$, $b = 2$, $c = \sqrt{3}$.

4. Задатак

Одредити све углове $x \in \mathbb{R}$ за које је

$$(\sin 3x + \cos 3x)^2 = -\sin 6x$$

5. Задатак

Полупречници основа и бочне ивице праве зарубљене купе налазе се у односу 11 : 3 : 17.

Ако је њена запремина једнака $815\pi \text{ cm}^3$, наћи површину купе.

6. Задатак

Наћи тачку која је симетрична са тачком $M(3, 2)$ у односу на праву $2x - y + 6 = 0$

Септембар 2001.

1. Задатак

Решити једначину

$$\frac{x^2 + 1}{n^2 x - 2n} - \frac{1}{2 - nx} = \frac{x}{n} \quad (n \in \mathbf{N})$$

2. Задатак

Решити једначину

$$4^{x-2} - 17 \cdot 2^{x-4} + 1 = 0$$

3. Задатак

Решити једначину

$$\cos^2 x + 3 \sin^2 x + 2\sqrt{3} \sin x \cos x = 1$$

1. Задатак

Дијагонале једнакокраког трапеза су узајамно нормалне. Израчунати његову површину ако је крак $c = 2\sqrt{5}$ cm, а однос основица 3:1.

5. Задатак

Дата је површина зарубљене пирамиде чија је већа основа квадрат странице $a = 6$ cm, висина $H = 2$ cm, а бочна ивица пирамиде од које је она настала $s = 3\sqrt{6}$ cm. Израчунати њену запремину.

6. Задатак

Тачка C (3, -1) је центар кружнице која на правој

$$2x - 5y + 18 = 0$$
 одсеца тетиву дужине 6. Наћи једначину ове кружнице.

Јули 2002.

1. Задатак

У зависности од реалног параметра k одредити природу решења квадратне једначине:

$$(k - 2)x^2 + (k - 5)x + 1 = 0.$$

2. Задатак

Решити једначину:

$$2\log_3 x + 3\log_x 3 = 7.$$

3. Задатак

Решити једначину:

$$\sin 3x - 2 \sin x = 0.$$

4. Задатак

Израчунати површину трапеза ако је већа основица $a=10$ cm, углови на њој 60° и 45° а висина $h=3$ cm.

5. Задатак

Од полукруга полупречника r начињен је омотач праве купе. Наћи запремину такве купе.

6. Задатак

Написати једначину кружнице која додирује у осу у тачки A(0,5) и додирује криву:

$$x^2 + y^2 - 24x + 2y + 109 = 0.$$

Септембар 2003.

1. Задатак

Дата је квадратна једначина:

$$x^2 + (m-4)x - m - 4 = 0$$

За које је вредности реалног параметра m збир квадрата корена дате једначине најмањи?

2. Задатак

Решити неједначину:

$$\log_{\frac{1}{3}} \frac{x+1}{4} > \log_3(3-x)$$

у скупу реалних бројева.

3. Задатак

Решити једначину:

$$\cos x + \sqrt{3} \sin x = 1$$

4. Задатак

Углови троугла ABC су $\alpha = 45^\circ$ и $\beta = 30^\circ$ а његов обим износи $6 \cdot (3 + \sqrt{2} + \sqrt{3})$. Наћи странице и површину тог троугла.

5. Задатак

Наћи запремину правилне четворостране пирамиде, ако је позната њена бочна ивица и угао који она заклапа са основом пирамиде.

6. Задатак

Наћи једначину кружнице која пролази кроз координатни почетак и чији центар лежи на правој $y=x$ на растојању $a\sqrt{2}$ од координатног почетка.

Јули 2004.

1. Задатак

Наћи све вредности реалног параметра m за које двострука неједнакост:

$$0 < \frac{x^2 + (m-3)x + 1}{2x^2 - 5x + 5} < 1$$

важи за свако реално x ?

2. Задатак

Решити једначину:

$$9^{\sqrt{x}} - 7 \cdot 3^{\sqrt{x}} - 18 = 0$$

3. Задатак

Доказати идентитет:

$$\sin^2\left(\frac{\pi}{8} + x\right) - \sin^2\left(\frac{\pi}{8} - x\right) = \frac{\sin 2x}{\sqrt{2}}.$$

4. Задатак

Ако су A' и C' тачке у којима круг одређен теменима A , B и C паралелограма $ABCD$ сече праве AD и CD , доказати да је испуњено $A'B'A'D = A'C'A'C'$.

5. Задатак

Бочне ивице пирамиде имају дужину 5 cm . Основа пирамиде је правоугли троугао, чије се катете односе као $3:4$, а дужина хипотенузе је 8 cm . Израчунати запремину пирамиде.

6. Задатак

Дата је права (p) : Наћи једначину скупа тачака B симетричних тачкама A са координатама $(1, d)$, (d, C) у односу на праву (p) .

Септембар 2004.

1. Задатак

У зависности од реалног параметра p , одредити природу решења квадратне једначине:
 $(p-2)x^2 + (p-5)x + 1 = 0$.

2. Задатак

а) Ако је $\log_a x = p$, $\log_b x = q$, $\log_{abc} x = r$, израчунати $\log_c x$.

б) Ако је $\log_5 2 = a$, $\log_5 3 = b$, израчунати $\log_{45} 100$.

3. Задатак

Одредити сва решења једначине:

$$\frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} = 1 + \sin 2x$$

4. Задатак

Израчунати површину трапеза ако је већа основица $a = 10$ cm, углови на њој 60° и 45° , а висина $h = 3$ cm.

5. Задатак

Над једнакостраничним троуглом странице a подигнуте су права призма и пирамида исте висине. Колика је та висина, ако су омотачи оба тела једнаких површина?

6. Задатак

Одредити једначину кружнице која има полупречник $r = 5$, садржи тачку $M(8,7)$, а на апсцисној оси одсеца тетиву дужине 6.

Јул 2005.

1. Задатак

а) Дата је квадратна једначина:

$$x^2 + 2(p-1)x + 3 = 0$$

где је p реалан параметар. За које је вредности параметра p разлика корена дате једначине једнака 2?

б) Наћи скуп реалних бројева који задовољавају двоструку неједначину:

$$2 \leq |x - 1| \leq 5$$

2. Задатак

Решити једначину:

$$\sqrt{\log_2 x} - \log_2 8 - \log_2 x + 5 = 0.$$

3. Задатак

а) Показати како се могу наћи вредности: $\sin \frac{\pi}{6}$, $\cos \frac{\pi}{6}$, $\operatorname{tg} \frac{\pi}{6}$, па помоћу нађених вредности наћи:

$$\sin \frac{\pi}{12}, \cos \frac{\pi}{12}, \operatorname{tg} \frac{\pi}{12}.$$

б) Нека је $\operatorname{tg} x = a$. Израчунати $\sin 2x$ и $\cos 2x$.

4. Задатак

Из тачке S ван кружнице повучене су тангента и сечица. Тангента додирује кружницу у тачки M , а сечица је сече у тачкама A и B . Дуж SM је за a већа од дужи AB , а за $2a$ од дужи BS . Израчунати дужину дужи SM .

5. Задатак

Кроз основу ивицу правилне четворостране пирамиде, чија је површина омотача 100 cm^2 , постављена је раван која је од супротне бочне стране одсеца троугао површине 16 cm^2 . Израчунати површину омотача пирамиде која је датом равни одсечена од дате пирамиде?

6. Задатак

Израчунати растојање жижка хиперболе:

$$\frac{y^2}{36} - \frac{x^2}{36} = 1$$

Септембар 2005.

1. Задатак

Дата је квадратна једначина: $x^2 + mx - m + 1 = 0$. Одредити за које вредности реалног параметра m је збир квадрата корена дате једначине минималан.

2. Задатак

Решити једначину: $4^{x-2} - 6^{*2x-2} + 8 = 0$.

3. Задатак

Решити тригонометријску једначину: $\sin x + \sqrt{3} \cos x = 1$.

4. Задатак

Паралелограм $ABCD$ има страницу $AB=4 \text{ cm}$, површину $P=16 \text{ cm}^2$ и угао $\alpha=60^\circ$. Израчунати његов обим.

5. Задатак

Наћи полупречник описане сфере око правилног тетраедра чија је основна ивица једнака 1.

6. Задатак

Наћи ортогоналну пројекцију тачке $M(2,3)$ на правој $x-y+2=0$.

Јул 2006.

1. Задатак

а) Упростити израз:

$$2\sqrt{3 + \sqrt{5 - \sqrt{13 + \sqrt{48}}}}$$

б) У зависности од реалног параметра m , одредити природу решења квадратне једначине:

$$(m - 2)x^2 + (m - 5)x + 1 = 0.$$

2. Задатак

Решити једначину:

$$\sqrt{\log_2 x} - \log_2 8x + 5 = 0.$$

3. Задатак

а) Решити неједначину:

$$\operatorname{tg}^3 x + \operatorname{tg}^2 x > 1 + \operatorname{tg} x.$$

б) Решити једначину:

$$\sin 2x - \cos x = 0.$$

4. Задатак

У оштроуглом троуглу дате су две странице $a=15\text{cm}$, $b=13\text{cm}$ и полупречник описане кружнице $R=8.125\text{cm}$. Израчунати дужину:

- треће странице c тог троугла,
- полупречника уписане кружнице тог троугла,
- висине која одговара страници c .

5. Задатак

Осни пресек праве купе полупречника основе r је једнакостранични троугао. На ком растојању d од врха треба поставити раван паралелну основи купе, која полови њену запремину?

6. Задатак

Написати једначину круга који додирује обе координатне осе и пролази кроз тачку $P(-4,2)$

Септембар 2006.

1. Задатак

Решити неједначину:

$$\frac{x+1}{x-1} > \frac{1}{x+2}.$$

2. Задатак

Решити једначину:

$$4^{x-2} + 17 \cdot 2^{x-4} = -1.$$

3. Задатак

Наћи сва решења тригонометријске једначине:

$$\operatorname{tg}x + \operatorname{ctg}x = \frac{4}{\sqrt{3}}.$$

4. Задатак

Нормала спуштена из једног темена правоугаоника на дијагоналу правоугаоника дели ту дијагоналу у односу 1:3. Ако је дужина мање странице једнака 1cm , наћи дужину веће странице тог правоугаоника.

5. Задатак

Бочне ивице тростране пирамиде су узајамно нормалне, а површине бочних страна једнаке су 24 cm^2 , 16 cm^2 и 12 cm^2 . Одредити дужине свих ивица пирамиде, као и запремину те пирамиде.

6. Задатак

Написати једначину кружнице чији је центар тачка $S(2,2)$, а која додирује кружницу $x^2 + y^2 - 2x - 2y = 2$.

Срећно!!!☺